

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 14. Cæsaris oppositio contra Aquileiensem Patriarcham a Papa electum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. Die XXV. Aprilis, Ferdinandus II, Imperator semper Augustus, Catholicæ fidei Defensor Acerrimus, pro gratiarum Actione Victoriæ contra Rebelles, & Hæreticos, Anno M. DC. XX. Die VIII. Novembris in Monte Albo obtentæ, Hujus sacri Templi sanctæ Mariæ de Victoria primum Fundamentum posuit.

§. XIV.

Cæsaris oppositio contra Aquileiensem Patriarcham a Papa electum.

Meteran. Hist. Belg. t. 48. p. 574. Jam a pluribus annis fervebat controversia inter Domum Austriacam & Venetorum Rempublicam de Patriarchatu Aquileiensi, qui schismati propter tria famosa capitula originem suam debebat: Vendicabant enim Veneti sibi solis Patriarcham & Istriæ Primatenuatione Venetum nominandi jus, quinimo ne vel per primas preces vel aliquo pacto ad domum Austriacam ejusmodi Patriarcham constituendi ordinem unquam pervenire posset, a pluribus retro annis copiam fecerunt, ut Patriarcha sibi Coadjutorem cum jure successionis assumere valeret. E contrarium Domus Austriaca hoc jus sibi competere obtendebat, eo quod Aquileia in ejus ditione sita esset. Postquam igitur

Sæc. XVII.
A. C. 1628.

tur Urbanus VIII. Papa quemdam Præ-
 sulem natione Venetum huic Ecclesiæ
 præfecerat, Ferdinandus Cæsar Alber-
 tum Petlerum de Rudolphsberg Romam
 ablegabat, qui die decima Augusti Cæ-
 saris nomine summo Pontifici hæc ex-
 poneret: „Jam integrum effluxit quin-
 „quennium, ex quo sæpius tam Petle-
 „rus, quam Cardinales Sanctitati ve-
 „stræ necnon Purpuratorum Congrega-
 „tioni jus Cæsareum in Aquileiensem
 „Ecclesiam, traditis etiam Ferdinandi li-
 „teris exposuerunt, irrito semper suc-
 „cessu, cum tamen Cæsareæ Majestatis
 „petitioni non minus deferendum fuif-
 „set, quam cujusvis Itali Principis vel
 „Comitis, quos tamen sua Sanctitas
 „nec contemnere nec repellere solet,
 „ac Romana Curia cuiquam justitiam
 „denegare hucusque assueta non sit,
 „Præterea Sanctitas sua magis Venetis,
 „quam Cæsari favere, totumque nego-
 „tium, quod Cæsar integra fide proponi
 „curavit, in dubium & controversiam
 „trahere videtur; hac autem ratione
 „Venetorum causa haud parum pro-
 „mouetur, cum tamen hi Patriarcha-
 „tui tres ditiones eripuerint, e contra-
 „rio autem Cæsar illum Sacerdotis lo-
 „cupletarit, & ad Principatum evexe-
 „rit, imo etiam Sanctitati suæ Aqui-
 „leiensem urbem cum omnibus anne-

Sæc. XVII. „xis tradere constituerit, dummodo fi-
 A. C. 1628. „dum Cæsaris subditum, ac natione
 „Germanum in Patriarcham eligere,
 „eique hanc Ecclesiam commendare
 „vellet, præcipue cum nec Veneti, nec
 „quivis alius præter suam Sanctitatem
 „Beneficium Coadjutoris erigendi jus
 „habeat; quoniam vero Sanctitas sua
 „prætensas Venetorum rationes, utillæ
 „refelli, & firmum Cæsaris jus pro-
 „pugnari posset, Cæsareo Deputato non
 „communicarit, hinc si Sanctitas sua
 „primo conceptam, ac non modo Au-
 „striacæ Domui sed & toti Nationi Teu-
 „tonicæ noxiam, sacrisque ac profa-
 „nis juribus adversam opinionem tueri
 „voluerit, declarat Cæsar per præfa-
 „tum Petlerum, quod omnia, salva ta-
 „men veneratione sacræ Sedi debita,
 „in Cæsaris, Imperiique Romani præ-
 „judicium attentanda tanquam irrita
 „& nulla habeat. Indecens autem fo-
 „ret, si Sanctitas sua, utpote in pro-
 „pria caussa, judicem adversus Cæsa-
 „rem agere, Venetisque, qui Aquile-
 „iensem Ecclesiam contra Divinas hu-
 „manasque leges exspoliarunt, opitu-
 „lari vellet: Eapropter palam decla-
 „rat Cæsar, quod Venetorum nullus
 „ad Beneficium vel sacrum vel profa-
 „num intra Romani Imperii territorium
 „deinceps sit assumendus, omnes vero
 „redi

Sæc. XVII.

A.C. 1628.

„reditus, qui ex Romani Imperii ter-
 „ritorio proveniunt, sint sequestrandi,
 „quamvis enim hujus Patriarchatus
 „Ecclesiastici Sanctitati suæ subiecti sint,
 „temporale tamen Cæsaris jurisdictioni
 „subest, proin cum apud Germanos
 „Spirituale sine temporali subsistere ne-
 „queat, urbsque Aquileiensis absque
 „omni controversia Nationis Teutonicæ
 „Imperio subjaceat, luce meridiana cla-
 „rius elucet, quod Patriarchatus di-
 „gnitas ab urbe & Natione Germana
 „separari, Venetisque tradi nequeat,
 „præcipue cum Aquileiensis Urbs ab
 „Imperatoribus fuerit erecta. Insuper
 „declarat Cæsar, quod sibi haud im-
 „putari possit tot millium animarum
 „interitus, malaque inde oritura, eo-
 „quod Sanctitas sua celebrem, ac bel-
 „licosam Nationem Germanicam in to-
 „to Orbe frequentissimam & de sacra
 „Sede optime meritam adeo vilipen-
 „derit, indignamque, ut Patriarchatus
 „dignitatem a sæculis possessam obtine-
 „ret, reputarit. Cum ergo Sanctitas
 „sua Romano Cæsari tantum dedecus
 „vimque, ex stylo Curia Romanæ in-
 „ferre nec debeat nec possit, utque hu-
 „jus negotii gravitas cum omnibus suis
 „circumstantiis ante oculos ponatur,
 „atque injuria Cæsari illata, Romanæ
 „Urbi, ac universo Orbi innotescat,

D 3

„nec-

Sæc. XVII., „necnon S. R. Imperii Principes, nihil
A. C. 1628. „hac in re a Cæsare fuisse prætermis-
 „sum, intelligant, minus vero Catho-
 „lici ex in suspicionem vel indignationem
 „conciant, aut hæretici illudant, hinc
 „Cæsaris jussu ac nomine hanc decla-
 „rationem summo Pontifici fieri oportet.
 „tuit.,

Tum quidem ad acerbiora minime
 doventum, progressu autem temporis
 occasione hujus Patriarchatus gravis-
 simæ exortæ sunt perturbationes, qua-
 propter annuente Domo Austriaca &
 Venetorum Republica Benedictus XIV.
 anno Salutis nostræ millesimo septin-
 gesimo quinquagesimo primo hunc
 Patriarchatum suppressit, ejusque loco
 duos Archiepiscopatus erexit, alterum
 Gorizii in ditione Austriaca, & alterum
 Utinæ in Veneta, ita ut ad hunc no-
 minet Republica, ad illum vero Au-
 striæ Archidux, neuterque ab altero
 dependeat.

§. XV.

Continuatio belli Mantuani.

Ferrer. con-
tin. Hist.
Hisp. t. 12.
Brasson. hist.
d'Ital. l. 1.
Gramond.
Hist. Gall.
lib. 18.

Hoc anno lites ex controverso succes-
 sionis Mantuanæ jure ortæ univer-
 sam turbabant Italiam, & quidem Hispa-
 ni inito cum Sabaudis foedere, Montfer-
 ratensem Ducatum, priusquam illo po-
 tiren-